

PATVIRTINTA
Mažeikių r. Tirkšlių Juozo Vitkaus-Kazimieraičio
progimnazijos direktoriaus
2023 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. V1-149

MAŽEIKIŲ R. TIRKŠLIŲ JUOZO VITKAUS-KAZIMIERAIČIO PROGIMNAZIJOS DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mažeikių r. Tirkšlių Juozo Vitkaus-Kazimieraičio progimnazijos (toliau – progimnazijos) darbuotojų etikos kodekse nustatomi pagrindiniai progimnazijos pedagogų, administracijos ir aptarnaujančio personalo darbuotojų (toliau – progimnazijos darbuotojai) profesinės etikos reikalavimai ir įsipareigojimai siekti etiško ir profesionalaus elgesio su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kitais šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene.

2. Etikos kodekso paskirtis – saugaus, atviro, savivertę ir kūrybiškumą skatinančio progimnazijos mikroklimato kūrimas, progimnazijos darbuotojų pageidaujamo elgesio formavimas, atsakomybės už savo veiksmus ugdymas.

3. Etikos kodekso tikslas – kurti ir puoselėti pagarbius progimnazijos bendruomenės narių tarpusavio santykius, skatinti progimnazijos darbuotojus savo elgesiu, drausme, kultūra būti pavyzdžiu mokiniams.

4. Etikos kodeksas papildo darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, progimnazijos nuostatuose, vidaus darbo tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

5. Pagrindinės sąvokos:

5.1. **etika** – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas;

5.2. **moralė** – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai;

5.3. **mokytojo ir darbuotojo etika** – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešajame gyvenime;

5.4. **etikos normų pažeidimas (netinkamas poelgis)** – poelgis, veiksmas, elgsenys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukiantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą;

5.5. **etiškas sprendimas** – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjams vertybėms neprieštaraujantis sprendimas;

5.6. **kompetencija** – funkcinis gebėjimas tinkamai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos;

5.7. **vertybė** – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną;

5.8. **tolerancija** – pakantus kitos nuomonės, požiūrio, įsitikinimų, tikėjimo gerbimas.

III SKYRIUS PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI

6. Progimnazijos darbuotojai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

- 6.1. pagarbos;
- 6.2. teisingumo;
- 6.3. žmogaus teisių pripažinimo;
- 6.4. atsakomybės;
- 6.5. sąžiningumo;
- 6.6. atidos ir solidarumo.

7. **Pagarbos principas.** Vadovaudamasis šiuo principu progimnazijos darbuotojas pripažįsta, kad bendravimas su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir progimnazijos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą.

8. **Teisingumo principas.** Vadovaudamasis šiuo principu progimnazijos darbuotojas pripažįsta mokinių ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno mokinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališkas vertindamas mokinių ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, sprenddamas konfliktus. Pedagogas taip pat yra nešališkas vertindamas kiekvieno mokinio pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius.

9. **Žmogaus teisių pripažinimo principas.** Vadovaudamasis šiuo principu progimnazijos darbuotojas nepažeidžia mokinio ir kitų bendruomenės narių teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje.

10. **Atsakomybės principas.** Vadovaudamasis atsakomybės principu progimnazijos darbuotojas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pareigas.

11. **Sąžiningumo principas.** Vadovaudamasis sąžiningumo principu progimnazijos darbuotojas savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja progimnazijos išteklius, vadovaujasi progimnazijos vidaus darbo tvarkos taisyklėmis, nepiktinaudžiauja savo padėtimi. Pedagogas nepiktinaudžiauja nei savo padėtimi, nei mokinio (mokinių) pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais, teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją.

12. **Atidos ir solidarumo principas.** Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis progimnazijos darbuotojas jautriai ir dėmesingai bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais artimais šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene, siekdamas geros visų bendruomenės narių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs kito žmogaus emocinę būseną.

IV SKYRIUS BENDROSIOS MOKYKLOS DARBUOTOJŲ ETIKOS NORMOS

13. Kiekvienas progimnazijos darbuotojas, pripažindamas Etikos kodekso principus, įsipareigoja:

- 13.1. laiku, kokybiškai ir profesionaliai atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas;
- 13.2. priiimti atsakomybę už sklandų progimnazijos darbą, savo veikloje vadovautis bendruomenės interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto;
- 13.3. etiškai elgtis tiek progimnazijoje, tiek už jos ribų, tinkamai atstovauti progimnazijai ir reprezentuoti jos vardą;
- 13.4. gerbti kiekvieno žmogaus garbę ir orumą, pagrindines teises ir laisves, nepaisant jo lyties, rasės, tautybės, pilietybės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios ar kitų tapatybių;
- 13.5. puoselėti pagarbius tarpusavio santykius su kiekvienu progimnazijos bendruomenės nariu - mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), pedagogais ir personalo darbuotojais;
- 13.6. konfliktinėse situacijose elgtis tolerantiškai ir savikritiškai. Išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti visoms pusėms priimtino sprendimo;
- 13.7. remti ir plėtoti mokinių laisves ir teises, skatinti kolegišką keitimąsi idėjomis, gerąja profesine patirtimi;

13.8. neviešinti ar viešai neaplatinėti konfidencialios informacijos apie mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus), kolegas ir progimnaziją;

13.9. objektyviai vertinti mokinių ir kolegų darbus bei pastangas, bendradarbiauti su kolegomis ir kitais bendruomenės nariais, kilus sunkumams, patarti ir padėti vieni kitiems;

13.10. suteikiant kvalifikacinę kategoriją, apdovanojant, vertinant kolegų profesinę veiklą, remtis tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendentų savybėmis;

13.11. gerbti ir puoselėti esamas bei kurti naujas bendruomenės tradicijas;

13.12. tausoti ir atsakingai naudoti progimnazijos turtą, išteklius, taupiai naudoti lėšas;

13.13. korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, problemas bei teikti pasiūlymus, jas sprendžiant;

13.14. suprasti, kad profesinės etikos normas pažeidžia:

13.14.1. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų;

13.14.2. nepagarbūs atsiliepimai apie kolegų profesinę veiklą, gebėjimus ir asmenines savybes, apkalbos, smulkmeniškai konfliktai, intrigos, nepagarbūs komentarai socialiniuose tinkluose;

13.14.3. viešas aptarinėjimas ar skelbimas konfidencialios informacijos (kompetencija, darbo užmokestis, elgesys, gyvenimo būdas, apranga ir kt.) apie pedagogus, personalo darbuotojus, mokinius, mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus);

13.14.4. nepakantumas kitokiai mokinių, mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų), kolegų ar kitų darbuotojų nuomonei ir argumentuotai kritikai;

13.14.5. progimnazijos bendruomenės narių diskriminavimas dėl socialinės padėties, tautybės, išsilavinimo, darbo pobūdžio, dalyvavimo visuomeninėje, politinėje ar kt. veikloje.

V SKYRIUS MOKYMO(-SI) IR DARBO ETIKA

14. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje progimnazijos darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems. Kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan.

15. Visi progimnazijos darbuotojai privalo nešiurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti nepakantumą mokinių elgesio taisyklių ir progimnazijos vidaus darbo tvarkos taisyklių pažeidimo faktams.

16. Tiesioginių ar netiesioginių dovanų, paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su ugdymo procesu, reikalavimas arba priėmimas iš mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų), vertinamas kaip neetiškas poelgis.

17. Neleistina:

17.1. reikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš mokinių, juo labiau sieti tokio pobūdžio informacijos pateikimą su žinių įvertinimu;

17.2. atskleisti konfidencialią informaciją apie mokinius tretiesiems asmenims, aptarinėti ją su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos mokiniui arba numatomos žalos kitiems);

17.3. naudoti asmeninio pobūdžio informacijos apie mokinį ir jo šeimą be tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimo.

VI SKYRIUS DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

18. Būtina Etikos kodekso priėmimo sąlyga – viešas jo projekto svarstymas, siekiant, jog jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.

19. Priimtas Etikos kodeksas skelbiamas progimnazijos interneto svetainėje.

20. Visi progimnazijos darbuotojai su Etikos kodeksu supažindinami elektroniniu paštu tirksliau.p.mokykla@gmail.com ir įsipareigoja laikytis jo nuostatų.

21. Etikos kodekso vykdymo priežiūrą atlieka ir nagrinėja galimus Etikos kodekso nuostatų pažeidimų atvejus Progimnazijos etikos komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš 3 progimnazijos darbuotojų.

22. Komisija dirba vadovaudamasi Komisijos darbo reglamentu.

23. Į Komisiją gali kreiptis bet kuris progimnazijos bendruomenės narys, progimnazijos direktorius deleguoja prašymus nagrinėti Komisijai.

24. Dėl galimų Etikos kodekso pažeidimų galima kreiptis ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tos dienos, kurią galimas pažeidimas padarytas ar paaiškėjo. Svarstomi tik aiškiai motyvuoti prašymai, anoniminiai prašymai nesvarstomi.

25. Prašymai dėl galimo Etikos kodekso pažeidimo nagrinėjami dalyvaujant progimnazijos bendruomenės nariui(ams), kurio(ių) elgesys svarstomas.

26. Už Etikos kodekso pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, taikytinos moralinio poveikio priemonės (pvz., pastaba, išpėjimas, įvertinimo pavišinimas ir pan.). Sankcija galioja 1 metus.

27. Komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio priimant sprendimus dėl darbo sutarties pratęsimo, skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai bei kitais atvejais.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Laikytis Etikos kodekso reikalavimų – asmeninis darbuotojo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas išsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose mokyklos darbuotojų veiklą.

29. Tais atvejais, kai progimnazijos bendruomenės nario elgesys nereglamentuojamas įstatymų, progimnazijos nuostatų, darbo tvarkos taisyklių arba Etikos kodekso, kiekvienas progimnazijos bendruomenės narys privalo laikytis bendrųjų etikos principų.
